

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 185/2023-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, [REDAKOVANÉ], proti upovedomeniu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 18935/2022/61/487 z 23. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2023, doplnenou 14. marca 2023, domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ tiež žiada, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca.

2. Z obsahu neúplnej ústavnej sťažnosti a vyžiadaného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 22T/53/2021 z 24. júna 2021, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, uznaný vinným zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov a 4 mesiacov.

3. Podnetom adresovaným ministerstvu sťažovateľ žiadal, aby minister spravodlivosti podal v jeho trestnej veci proti rozsudku okresného súdu dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) v spojení s ods. 3 Trestného poriadku s odôvodnením, že zo strany vyššieho súdneho úradníka okresného súdu došlo v konaní sp. zn. 22T/96/2015 k nesprávnemu započítaniu skúšobnej doby jeho podmieneného odsúdenia, čo malo mať za následok, že sťažovateľovi bol uložený prísnejší trest s poukazom na § 38 ods. 5 Trestného zákona. Ministerstvo namietaným upovedomením podnet sťažovateľa odložilo s odôvodnením, že námietka, pre ktorú sťažovateľ žiada, aby minister

spravodlivosti podal dovolanie, nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (zásadné porušenie práva na obhajobu), ale pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia), ktoré však v prípade sťažovateľa nie je aplikovateľné z dôvodu dohodovacieho konania (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku). V závere však uviedlo, že v danej veci okresný súd pri schvaľovaní dohody o vine a treste nemohol reálne predpokladať, že v inej trestnej veci došlo k nesprávnemu započítaniu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia. Pre okresný súd bolo podstatné, že právoplatné rozhodnutie, ktorým bola uznaná vina sťažovateľa za spáchanie zločinu, nebolo v čase dohodovacieho konania zahladené.

II.

4. Sťažovateľ uvádza, že po právoplatnosti rozsudku okresného súdu mu bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 22T/96/2015 z 20. októbra 2021, ktorým vyšší súdny úradník započítal skúšobnú dobu jeho podmieneného odsúdenia od 23. júla 2015. Na verejnom zasadnutí (sp. zn. 22T/96/2015) konanom 2. septembra 2021, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o neosvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom, mal predseda senátu dospieť k záveru o nesprávnom započítaní skúšobnej doby zo strany vyššieho súdneho úradníka v uznesení č. k. 22T/96/2015 zo 16. júla 2018, ktorým sťažovateľovi započítal skúšobnú dobu podmieneného odsúdenia od 17. decembra 2016.

5. Podľa názoru sťažovateľa mu bol trest odňatia slobody uložený nezákonne pod zákonnou hranicou zvýšenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 v spojení s § 39 ods. 4 Trestného zákona. Týmto pochybením tak malo podľa jeho názoru dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu v súvislosti s nesprávnym poučením s poukazom na § 333 ods. 3 písm. g) Trestného poriadku. Uvádza, že ak by nedošlo k nesprávnemu započítaniu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, mohol by požiadať o zahľadanie odsúdenia, a tak by okresný súd v dohodovacom konaní nemohol prihliadať na jeho predošlé odsúdenie za zločin v konaní sp. zn. 22T/96/2015.

III.

III.1. K namietanému upovedomeniu ministerstva:

6. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

7. Sťažovateľ bol spolu s ďalším spoluobžalovaným rozsudkom okresného súdu č. k. 22T/96/2015 zo 17. októbra 2017 uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) s poukazom na § 138 písm. a) v spojení s § 20 Trestného zákona. Okresný súd mu okrem iného uložil súhrnný

trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom a **skúšobnou dobou s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov**. Zároveň došlo k zrušeniu výroku o treste v:

(i) rozsudku okresného súdu č. k. 36T/131/2016 zo 16. decembra 2016 (právoplatný v ten istý deň), sťažovateľ bol podmiennečne odsúdený, skúšobná doba podmieneného odsúdenia v trvaní 3 rokov,

(ii) trestnom rozkaze okresného súdu č. k. 36T/117/2015 z 31. augusta 2015 (právoplatný 19. novembra 2015), upustené od uloženia súhrnného trestu, a

(iii) trestnom rozkaze okresného súdu č. k. 22T/77/2015 z 30. júna 2015 (právoplatný 22. júla 2015), sťažovateľ bol podmiennečne odsúdený, skúšobná doba podmieneného odsúdenia v trvaní 3 rokov.

8. Vyšší súdny úradník okresného súdu uznesením č. k. 22T/96/2015 zo 16. júla 2018 okrem iného započítal podľa § 51 ods. 7 Trestného zákona sťažovateľovi skúšobnú dobu jeho podmieneného odsúdenia od 17. decembra 2016, ktorá mu bola uložená rozsudkom č. k. 36T/131/2016 zo 16. decembra 2016 (skúšobná doba podmieneného odsúdenia mala uplynúť **17. decembra 2021**, pozn.). Skutku, za ktorý bol sťažovateľ neskôr v konaní sp. zn. 22T/53/2021 odsúdený rozsudkom uvedeným v bode 2 tohto uznesenia, sa mal dopustiť **30. marca 2021**, t. j. počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia.

9. Uznesením okresného súdu č. k. 22T/96/2015 z 20. októbra 2021 vyšší súdny úradník na základe zisteného pochybenia v uznesení zo 16. júla 2018 započítal sťažovateľovi skúšobnú dobu jeho podmieneného odsúdenia od 23. júla 2015, ktorá mu bola uložená trestným rozkazom č. k. 22T/77/2015 z 30. júna 2015 (skúšobná doba podmieneného odsúdenia po vykonaní opravy mala uplynúť **23. júla 2020**, pozn.). Oznámením okresného súdu č. k. 22T/96/2015 z 8. decembra 2021 bolo sťažovateľovi oznámené, že sa na základe zákonnej fikcie podľa § 52 ods. 2 Trestného zákona v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia osvedčil, pričom skúšobná doba podmieneného odsúdenia uplynula 23. júla 2020.

10. Sťažovateľ namietal, že ak by došlo k správne započítaniu skúšobnej doby jeho podmieneného odsúdenia (23. júl 2015, pozn.), mohol by požiadať o zahľadanie jeho odsúdenia, a tak by okresný súd v dohodovacom konaní nemohol prihliadať na jeho predošlé odsúdenie za zločin s poukazom na § 38 ods. 5 Trestného zákona.

11. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v námietke sťažovateľa, že ministerstvo svojím namietaným upovedomením nesprávne vyhodnotilo jeho podnet na podanie dovolania, pričom podľa jeho názoru došlo k zásadnému porušeniu jeho práva na obhajobu na základe nesprávneho poučenia okresného súdu v dohodovacom konaní.

12. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, ktoré sú mu priamo dostupné (napr. II. ÚS 357/06, IV. ÚS 323/07). Podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je opravným prostriedkom a z hľadiska trestného práva procesného ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť každému podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či na základe podnetu strany v konaní alebo na základe iného podnetu podá alebo nepodá dovolanie (táto úvaha je vylúčená

iba v prípade, ak zistí, že zákonné podmienky na podanie dovolania sú splnené). Podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 585/2012, II. ÚS 268/2012, IV. ÚS 471/2011, III. ÚS 435/2010, III. ÚS 214/2010).

13. Z tohto dôvodu ministerstvo nemohlo odložením takéhoto podania spôsobiť namietané porušenie základného práva sťažovateľa na obhajobu. Sťažovateľ (v danej veci ako podnecovateľ) mal právo len na to, aby sa minister spravodlivosti jeho podnetom zaoberal, náležite sa s ním vysporiadal a o spôsobe jeho vybavenia ho vyrozumel, k čomu v tejto veci došlo spôsobom, ktorý nemožno označiť za arbitrárny alebo ústavne neakceptovateľný (napr. III. ÚS 214/2010, III. ÚS 365/2018).

14. Vychádzajúc zo záverov uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietol.

III.2. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

15. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pred ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2023

Robert Šorl
predseda senátu